

Интервю на Невян Митев за парк - музея „Владислав Варненчик“

Интервюто взе Мая Джамбазова

Интервю за списание „Българска наука“ даде Невян Митев - музеен работник в парк- музей „Владислав Варненчик“ във Варна. Той сподели интересни факти за институцията, в която работи, както и за последния кръстоносен поход, състоял се към средата на XV век.

През тази година музеят отбелязва годишнината от битката при Варна с кръгла маса, какви бяха акцентите на нея?

Кръглата маса бе посветена на 571-та годишнина от Паметната битка на народите, разиграла се пред стените на средновековната крепост Варна. В научното мероприятие взеха участие университетски преподаватели, музейни работници и местни краеведи. Особено оживена дискуссия предизвика темата за гроба на крал Владислав Варненчик. Искам да отбележа, че на този етап изворите са противоречиви и не разполагаме с никакви археологически данни, които да ни позволят да локализираме гроба на краля, ако въобще има такъв. Причините за неуспеха на кръстоносната армия са вечната тема, която буди интерес сред

изследователите. Макар да са добре известни и анализирани, все още има някои дискуссионни моменти. Естествено генералната грешка е на младия крал, но причините за неуспеха са много по-дълбоки. Противоречията в коалицията, предателството на папския флот и пр.

С какви други събития успяхте да привлечете посетителите на тази паметна дата- годишнината от битката при Варна?

В официалната част взеха участие

главнокомандващия на Военноморските сили, зам.-кмета, зам.-областния управител, районни кметове. Без извършена заупокойна молитва за загиналите от протосингела на Варненската и Великопреславската митрополия. Цялото мероприятие бе съпроводено от невероятния оркестър на военноморските сили. Също така през целия ден, 10 ноември, входът на музея бе свободен за всички посетители.

Какво е специфичното за дейността на парк музей Владислав, онова което го прави различен от другите музеи в България?

Парк-музеят „Владислав Варненчик“ е едно уникално място, не само за България, но и за Европа. Това е един от малкото музеи, които са създадени върху бойно поле. Подобни примери се броят на пръстите на ръката, напр. при Грюнвалд, Ватерло и др. Това превръща нашия музей в едно изключително място. Освен това, темата за битката при Варна на 10 ноември 1444 г., дори и след 571 години, е актуална и до днес. Трябва да отбележа, че учени от цяла Европа се интересуват от това събитие. И с право! Това е една от най-важните битки в късносредновековна Европа и последният опит на обединеното християнство за изгонването на османците. Не е случайно, че походът на Владислав Варненчик от есента на 1444г. е наречен „Последният кръстоносен поход“. В експозицията на музея могат да се видят оригинални оръжия от сражението, както и цели

рицарски доспехи, подарени от военните музеи във Варшава и Будапеща. Точни копия на техни оригинали. В цяла България единствено в Парк-музей „Владислав Варненчик“ могат да се видят подобни експонати.

Разкажете малко повече за историята на музея. Какво според Вас посетителите не знаят за експозицията в парк-музей Владислав?

Много малко хора знаят, че в основата на създаването на мавзолея на крал Владислав Варненчик стои Петър Димков. През 1934-1935 г. той е командир на 8-ми Приморски полк във Варна и под негово ръководство е създаден инициативен комитет за създаването на мавзолей на полско-унгарския крал. Символичният мавзолей (тялото на краля и до ден днешен не е открито) е тържествено открит на 4 август 1935 г. При откриването присъстват цар Борис III и кралица Йоана и цялото кралско семейство, министър-председателят, министри от правителството, полски и унгарски официални представители. Един интересен факт е, че специално за събитието пристигат повече от 10 000 поляци. Въобще, откриването на Парк-мавзолея на крал Владислав Варненчик е било едно международно събитие със силен отзвук в пресата. През 1964 г. е създаден и музеят, където са експонирани оръжия от сражението. В момента основната експозиция на музея се състои от няколко зали – средновековие (където е показано рицарско и османско въ-

ръжение и снаряжение), зала „Янош Хуняди“, посветена на ръководителя на кралската армия, бележития трансилвански войвода и зала „Петър Димков“, посветена на създателя на пар-мавзолея. Имаме и зала за временни изложби, където периодично се поставят такива. В момента е представена изложба, посветена на 80-годишнината от основаването на мавзолея.

С какво ново ще зарадва музеят любителите на историята?

Предстоят редица мероприятия. В плана за догодина сме заложили доста интересни неща. Ще има малка обмяна и на експозицията. Но нека да дойде и това време и ще споделим с читателите на бг наука повече информация.

